

EUROCONTROL Hakkında Sıkça Sorulan Sorular

1. EUROCONTROL nedir?

Açılımı Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı olan EUROCONTROL, 41 üye Ülkeden oluşan uluslar arası bir kuruluştur.

Hem Avrupa çapında gelişmelere öncülük eden hem de üye devletleri destekleyen EUROCONTROL, Avrupa'da tek bir üst hava sahası oluşturmak amacıyla 1960 yılında kurulmuş, 1963 yılında da hayata geçmiştir.

30.11.1988 tarih ve 3504 sayılı Kanun ile 1 Mart 1989 tarihinden itibaren Türkiye bu kuruluşa katılmıştır.

EUROCONTROL bugün, paydaşları ile birlikte 21. yüzyıl ve ötesi için ATM performansını sağlayacak Tek Avrupa Hava Seması (Single European Sky-SES) inşa etme kararlığı içindedir.

EUROCONTROL'ün hedefi, Tek Avrupa Hava Seması kavramı içinde somutlaşan örnek bir pan-Avrupa Hava Trafik İdare (ATM) sistemi yaratmaktır.

EUROCONTROL'ün rolü, tüm Avrupa bölgesinde güvenli etkin ve çevre dostu hava trafik faaliyeti sürdürmeleri için üye devletleri desteklemektir.

EUROCONTROL, Tek Avrupa Hava Seması uygulamalarını tartışmak üzere AB üyesi olan ve olmayan devletlerin bir araya geldiği tek kuruluştur.

2. Tek Avrupa Seması Nedir?

Tek Avrupa Seması (SES), Avrupa hava trafik idaresinin (ATM) mimarisini yenilemek üzere 1999 yılında Avrupa Komisyonu tarafından başlatılan iddialı bir girişimdir. Yerel düzeyden ziyade Avrupa düzeyinde geleceğe yönelik kapasite ve emniyet ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir yaklaşım ortaya koymaktadır.

EUROCONTROL, Avrupa Birliği ve havacılık endüstrisinin ortak girişimi olan Tek Avrupa Seması ATM Araştırma Programı (SESAR), önümüzdeki 30 yıl içinde dünya çapında hava ulaşımının güvenli ve akıcı olmasını sağlayacak yeni nesil hava trafik idare sistemleri geliştirmeyi amaçlamaktadır.

3. Yol Ücretleri Merkez Ofisi (CRCO) Nedir?

CRCO'nun görevi, etkin bir maliyet geri dönüşüm sistemi vasıtasıyla hava seyrüsefer kolaylıkları ve hizmetlerine kaynak sağlamak ve Hava Trafik İdaresi alanındaki gelişmeleri desteklemektir.

Yol Ücretleri Sistemi: EUROCONTROL Üye Devletleri hava seyrüsefer hizmet sağlayıcıları ile Hava Ulaştırma Endüstrisinin gereksinimlerini etkin biçimde karşılama hedefi doğrultusunda, yol ücretlerine ilişkin ortak ilkeler çerçevesinde, şeffaflık ve istişareye dayalı çalışmaktadır. Sistem, maliyetlerin geri dönüşümü esasına göre işlemekte olup, temelde belirli bir hava sahasında ülkelerin sağlamakta olduğu hava seyrüsefer hizmetlerinin teminine yönelik olarak katılan tüm maliyetlerin EUROCONTROL aracılığıyla hava sahası kullanıcılarından (hava yolu şirketleri) tahsil edilmesi ilkesine dayanır. Söz konusu maliyetler, birim fiyatlar vasıtasıyla yıl içerisinde ilgili ülke hava sahasını kullanan tüm kullanıcılara yönelik olarak EUROCONTROL'ce yapılan tahakkuk ve faturalandırma sonucunda tahsil edilmektedir. (Söz konusu ücretlendirme formülü için bakınız Madde 6.)

Faturalandırma, müşteri ilişkileri ve ücretlere ilişkin bilgi için CRCO ile temas kurulabilecek adres/numaralar;

Elektronik Posta : r3.crco@eurocontrol.int
Telefon : +32 2 729 38 38
Faks : +32 2 729 90 93

4. EUROCONTROL ne yapar?

EUROCONTROL, başta kendisine üye olan 41 ülkeye olmak üzere havacılık paydaşlarına ve uluslar arası kuruluşlara hava trafik idaresi (ATM) alanında hizmet ve uzmanlık sağlar.

5. EUROCONTROL, AB Kuruluşlarının bir parçası mıdır?

EUROCONTROL, AB kurumlarının bir parçası değildir.

Avrupa Birliği, EUROCONTROL'ün üyesidir. 8 Ekim 2002 tarihinde EUROCONTROL'e Üye Devletler ve Avrupa Birliği arasında Avrupa Birliği'nin EUROCONTROL'e katılımına ilişkin bir protokol imzalanmıştır.

6. EUROCONTROL yol ücretlendirmeleri nasıl yapılmaktadır?

Ücretlendirme üç unsurun çarpımıyla elde edilir:

- hava aracı ağırlık katsayısı**
- mesafe katsayısı**
- birim fiyat**

Yol ücreti= mesafe katsayısı x ağırlık katsayısı x birim fiyat

a- Mesafe katsayısını elde etmek için;

Kilometre cinsinden uçulan mesafe (her bir kalkış ve iniş için 20 km. düşülür), 100'e bölünür.

Örneğin:

**300 kilometrelik transit bir uçuş gerçekleştirilirse (overflight-transit):
300/100 = 3**

**Tek bir ülkede tek bir kalkış veya iniş yapılırsa (dış hat uçuş):
300-20 = 280/100 = 2,8**

**Tek bir ülkede, bir kalkış ve müteakiben bir iniş yapılırsa (iç hat uçuş):
300 - (20+20) = 260 : 100 = 2.6**

b- Ağırlık katsayısını elde etmek için;

Uçağın ton cinsinden azami kalkış ağırlığı (MTOW), 50'ye bölünür, çıkan rakamın karekökü alınır:

$$\sqrt{\frac{MTOW}{50}}$$

Örneğin 70.000 kg'lık uçak için 70/50 = 1,4 bu rakamın karekökü 1,18 (virgülden sonraki rakamlar iki basamağa yuvarlanır).

c- Birim fiyat, ilgili ülke için uygulanan fiyattır. Birim fiyatlar, her ülke için ve her yıl farklılık gösterir.

Örneğin Türkiye hava sahasında (FIR) 2026 yılı için uygulanan birim fiyat 39,78 Avro'dur.

SONUÇ: Yol ücretlerini hesaplamak için bu üç unsura ilişkin değer birbiriyle çarpılmaktadır.

$$\text{Toplam Yol Ücreti} = 3 \times 1,18 \times 39,78 = 140,83 \text{ €}$$

7. Ücretlendirmeden muaf tutulan uçuşlar hangileridir?

Bazı uçuşlar, yol ücretlerinden muaf tutulabilirler.

Aşağıda belirtilen uçuşlar ücretten muaf tutulur:

- a- Kalkıştaki azami ağırlığı iki (2) metrik tondan az olan hava taşıtları ile yapılan uçuşlar;**
- b- Uygun bir yetkili kuruluşun izniyle yapılan arama ve kurtarma (SAR) amaçlı uçuşlar.**

Bunun dışında, Âkit Devlet(ler) kendi sorumlulukları altında bulunan hava sahasında aşağıdaki uçuşlara muafiyet tanıyabilir(ler):

- a- Herhangi bir devletin uçakları tarafından gerçekleştirilen askeri uçuşlar;**
- b- Uçuş planında özel bir şerhle belirtilmiş olmak şartıyla, yalnızca bir pilot lisansı veya kokpit seyir personeli belgesi alınması veya derecelendirilmesi amacıyla yapılan eğitim uçuşları. Bu uçuşlar sadece söz konusu ücretlendirme sahası içinde yapılmış olmalıdır. Bu uçuşlarda hiçbir şekilde yolcu ve/veya kargo taşınması yapılmamalı ve uçuş, hava taşıtının bir yere nakli veya konuşturılması amacıyla yapıyor olmamalıdır;**
- c- Münhasıran, hava seyrüseferine yardımcı olarak kullanılan veya kullanılacak olan yerdeki donanımı kontrol veya test amacıyla yapılan uçuşlar. Söz konusu hava taşıtının bir yere konuşturılması amacıyla yapılan uçuşlar bunun dışındadır;**
- d- Hava taşıtının kalkış yaptığı hava alanında, arada hiçbir iniş yapılmaksızın son bulan uçuşlar (sirküler uçuşlar, bakınız **Madde 9**);**

- e- Söz konusu ücretlendirme sahası içinde sadece VFR olarak yapılan uçuşlar;**
- f- Uygun yetkili kuruluşun izniyle yapılan insanî yardım amaçlı uçuşlar;**
- g- Gümrük ve polis uçuşları.**
- h- Yalnızca resmî görev seyahatindeki, tahtta bulunan Hükümdarları ve yakın ailelerini, Devlet Başkanlarını, Hükûmet Başkanlarını ve Bakanları taşımak için yapılan uçuşlar. Bu durumların her defasında, uçuş planında uygun bir statü göstergesi veya açıklama ile belirtilmesi gerekir;**

Başvuru dokümanı: EUROCONTROL Yol Ücretleri Sistemi Uygulama Şartları ve Ödeme Şartları.

8. EUROCONTROL Ödemeleri nereye yapılır, para birimi nedir?

Yol ücretleri, Ödeme Şartları uyarınca EUROCONTROL Genel Merkezi'ne ödenir. Ödeme, faturadaki EUROCONTROL hesap numaralarından birine fatura üzerindeki referans numarası belirtilmek suretiyle yapılır. Ödemelerde kullanılan para birimi Avro'dur.

9. Sirküler uçuş nedir?

Arada hiç bir iniş yapmaksızın kalkış havaalanında sona eren uçuşlardır.

10. Yol ücretlendirmelerine esas, EUROCONTROL üyesi devletlere ait birim fiyatlar:

Yol Ücretlerine Esas 2026 Yılına Ait Ülke Birim Fiyatları		
Sıra	Ülke	Birim Fiyat € (İdari Ücret dahil)
1.	Almanya	97,89
2.	Arnavutluk	43,03
3.	Avusturya	66,02
4.	Belçika-Lux.	116,65
5.	Bosna Hersek	25,43
6.	Bulgaristan	31,97
7.	Çek Cumh.	79,30
8.	Danimarka	91,68
9.	Ermenistan	32,23
10.	Estonya	88,97
11.	Finlandiya	90,40
12.	Fransa	79,58
13.	GKRY	40,89
14.	Gürcistan	20,69
15.	Hırvatistan	39,19
16.	Hollanda	136,38
17.	İngiltere	87,75
18.	İrlanda	34,70
19.	İspanya Cont.	71,30
20.	İspanya Kanarya	53,40
21.	İsveç	90,34
22.	İsviçre	168,95
23.	İtalya	73,71
24.	Letonya	55,89
25.	Litvanya	60,74
26.	Macaristan	39,36
27.	Makedonya	43,95
28.	Malta	18,60
29.	Moldovya	199,26
30.	Norveç	56,98
31.	Polonya	99,24
32.	Portekiz-Lizbon	41,85
33.	Portekiz-S.Maria	8,16
34.	Romanya	50,25
35.	Sırbistan-Karadağ	38,85
36.	Slovak Cumh.	76,22
37.	Slovenya	65,42
38.	Türkiye	39,78
39.	Ukrayna	38,21
40.	Ukrayna Güney	15,04
41.	Yunanistan	22,39

EUROCONTROL üyesi devletlere ait birim fiyatlar, maliyetlerini kendi milli para biriminde tespit eden ülkelerdeki Avro kurunun değişkenliği göz önüne alınarak, her ay güncellenerek tüm devletler için Avro olarak Teşkilata ait web sitesinde yayınlanmaktadır. En güncel birim fiyatlar için aşağıdaki linke başvurulabilir:

<https://www.eurocontrol.int/crco>

11. EUROCONTROL'e üye ülkeler hangileridir?

Alfabetik sıraya göre;

Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Belçika, Birleşik Krallık, Bosna Hersek, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Ermenistan, Finlandiya, Fransa, GKRY, Gürcistan, Hırvatistan, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, Karadağ, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Makedonya, Malta, Moldova, Monako, Norveç, Portekiz, Polonya, Romanya, Sırbistan, Slovak Cumhuriyeti, Slovenya, Türkiye, Ukrayna ve Yunanistan.

12. Faturanın yanlış olduğu düşünüldüğünde ne yapılmalıdır?

İtirazda bulunmak için farklı seçenekler mevcuttur. İtiraz formu, + 322 7299093 no'lu faks numarasına gönderilerek EUROCONTROL'e sunulabilir veya hava sahası kullanıcıları için özel geliştirilen web sayfası olan CEFA (CRCO Extranet For Airspace Users) üzerinden paylaşılabilir. Merkezi Yol Ücretleri Ofisi'nin ilgili ülkelerin ofisleri ile birlikte yapacağı incelemenin ardından gerekli görülen herhangi bir düzeltme varsa gerçekleştirilecektir.

13. Bir uçak satılmış olmasına karşın hala EUROCONTROL'den fatura alınmaya devam ediliyorsa ne yapılmalıdır?

r3.crco@eurocontrol.int ileti adresi kullanılarak veya CEFA üzerinden EUROCONTROL bu değişiklikten haberdar edilmeli ve değişiklik tarihi, kimliği ve yeni sahibin adresi bildirilmelidir. Ayrıca EUROCONTROL web sayfalarında mevcut olan formlar ile de bu bilgiler iletilir.